

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. november 20. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.r.** vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2020. június 29. napján kihirdetett 43.Kb.15/2020/17. számú ítéletét **III.r.** vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

A **III.r.** vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tétszámát 360 (háromszázhatvan) napi tételre, az egy napi tétel összegét 1.500,- (ezerötszáz) forintra enyhíti.

Az 540.000,- (ötszáznegyvenezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve az egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A polgári jogi igény érvényesítését **III.r.** vádlott vonatkozásában teljes egészében egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **III.r.** vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2020. június 29. napján kihirdetett 43.Kb.15/2020/17. számú ítéletével **III.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csalás büntetében. Ezért 480 napi tétel, napi tételenként 4.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte a **III.r.** vádlottat, hogy 2.000.000,-Ft-ot és annak 2015. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári fél év első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát a magánfél számlájára utalja át, valamint az állam részére külön felhívásra fizessen meg 12.000,-Ft eljárási illetéket. Az ezt meghaladóan előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította.

] Az előkészítő ülésen jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

-] A III.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanapot tartottak fenn, majd a törvényes határidőben mindketten fellebbezést jelentettek be a kiszabott büntetés enyhítése és a polgári jogi igényt elbíráló rendelkezés hatályon kívül helyezése érdekében.
-] A magánfél képviselője az ítélet polgári jogi igényt elbíráló rendelkezését tudomásul vette.
-] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.606/2020/2. számú átiratában kifejtette, hogy a III.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket alaptalannak tartja. Utalt arra, hogy a fellebbezés tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat betartotta. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a büntetéskiszabás során irányadó körülményeket maradéktalanul feltárta és értékelte, és ez alapján a Btk.33.§ (4) bekezdésének alkalmazásával helyesen szabott ki pénzbüntetést a vádlottal szemben. Érvelése szerint a pénzbüntetés napi tételeinek számát a kriminológiailag bűnismétlő III.r. vádlott cselekményének tárgyi súlyához igazította, míg az egynapi tételnek megfelelő összeget a vádlott jövedelmi és vagyoni helyzetére figyelemmel állapította meg a bíróság. Hivatkozott arra is, hogy kétségtelen, hogy a III.r. vádlott a sértett tévedésben tartására irányuló magatartását 2017. március 8. napján tanúsította, de a sértett megkárosítása az I.r. rendű vádlott részére kifizetett 2.000.000,-Ft-tal már 2015. szeptember 9-én megtörtént és a III.r. vádlott már akkor tisztában volt vádlott-társai cselekményével, szándékával. A sértett kára tehát már 2015. szeptember 9-én bekövetkezett, így a késedelmi kamat öt ezen időponttól kezdődően illeti meg. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.
-] A III.r. vádlott és a védő írásban előterjesztett fellebbezés indokolása szerint a büntetési tételkeretre, valamint az enyhítő körülmények nyomatakára és túlsúlyára figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzottan szigorú. Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása során nem vette kellő súllyal figyelembe a vádlott bűnsegédi magatartását, míg az egynapi tétel összegének megállapításánál azt a körülményt, hogy a vádlott vagyontalan, munkabére a minimálbér, és ez évben a járványügyi helyzet miatt jutalékot nem kapott, továbbá, hogy családfenntartóként tartja el 10 hónapos gyermekét és feleségét. Hivatkoztak arra is, hogy a sértett részére megítélt polgári jogi igény nem felel meg a Pp. rendelkezéseinek, illetve a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontja a vádirattal is ellentétes, hiszen a vádlott cselekményét 2017. május 8. napján követte el, ezért nem kötelezhető annál korábbi időponttól, 2015. szeptember 9. napjától kezdődően késedelmi kamat fizetésére. Ezért indítványozták a pénzbüntetés napi tételszámának és az egynapi tétel összegének csökkentését, és a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés, valamint a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontjára vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezését és egyéb törvényes útra utasítását.
-] A vádlott és védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján - korlátozottan - bírálta felül, tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A felülbírálat ezért kizárólag a vádlottal szemben kiszabott büntetésre vonatkozó, illetve a polgári jogi igényt érdemben elbíráló sérelmezett rendelkezéseket érinti. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította.

-] A fellebbviteli bíróság azonban a Be. 590. § (5) bekezdése a) pontjában írtakra figyelemmel az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírált az elsőfokú eljárást. Így vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett-e a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, az ítélet abszolút hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést.
-] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a korlátozott felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését. Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az ügyben előkészítő ülést tűzött ki. Eljárása során maradéktalanul betartotta a Be. LXXVI. fejezetében rögzített perrendi szabályokat.
- 0] A III.r. vádlott az előkészítő ülésen az elsőfokú katonai tanács által teljeskörűen foganatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a módosított vád szerint beismerte a bűnösségét és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. Ezt követően az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, a vádlott bűnösséget beismerő és a tárgyaláshoz való jogról lemondó nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Indokoltan járt el akkor is, amikor az előzőekre tekintettel a vádlottat a személyi körülményeivel kapcsolatosan hallgatta ki.
- 1] Az elsőfokú katonai tanács a módosított vádirati tényállással egyezően az ítélet 2. oldal közepétől a 3. oldal aljáig a III.r. vádlott vonatkozásában terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróság a váddal egyezően minősítette a III.r. vádlott vagyon elleni bűncselekményét.
- 2] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, az ítélet megalapozottságát nem vizsgálhatta.
- 3] Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés a következők szerint alapos.
- 4] Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítélete 5. oldal első és második bekezdésében helyesen tárta fel és azokat megfelelő súllyal értékelte. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint ennek megfelelően az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési célok maradéktalan eléréséhez a III. r. vádlottal szemben a Btk. 33.§ (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetés kiszabása szükséges és elégséges. Ugyanakkor a vádlott kedvező személyi körülményeire figyelemmel a speciális és generális prevenciók célok eléréséhez alacsonyabb napi tétele számú és napi tétel összegű pénzbüntetés is elegendő. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a III.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát 360 (háromszázhatvan) napi tételre, az egy napi tétel összegét 1.500,- (ezeröttszáz) forintba enyhítette. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az így kiszabott 360 napi tétele szám tükrözi megfelelően a bűnszegdként elkövetett bűncselekmény tényleges tárgyi súlyát, míg az egy napi tétel összegeként megállapított 1.500,-Ft igazodik megfelelően a III.r. vádlott valós jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz, anyagi teherbíró képességéhez.
- 5] A másodfokú katonai tanács a pénzbüntetés megfizetésére a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján 20 havi részletfizetést engedélyezett, míg a Btk. 51.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett meg nem fizetés esetére a kiszabott pénzbüntetés, illetve annak meg nem fizetett része szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

6] A III.r. vádlottnak és védőjének a polgári jogi igényt érdemben elbíráló ítéleti rendelkezés ellen bejelentett fellebbezése is alapos.

... ügyvéd által képviselt **sértett** a 2017. június 8. napján keltezett feljelentésében terjesztett elő polgári jogi igényt az ügyben a bűncselekménnyel okozott 130 millió forintra és járulékára. A sértetti képviselő az előkészítő ülésen a teljes kárösszeg, 130 millió forint vonatkozásában jelentett be polgári jogi igényt mindhárom vádlott vonatkozásában, egyetemleges kötelezés érdekében (43.Kb.15/2020/17. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal 6. bekezdés).

7] A Be. 556.§ (1) bekezdése értelmében a sértett a polgári jogi igényt az elsőfokú bíróságnál terjesztheti elő. Az előkészítő ülésen előterjesztett polgári jogi igény 130 millió forint kárösszegre terjedt ki, mindhárom vádlott tekintetében, azok egyetemleges kötelezése érdekében.

8] A Be. 556. § (2) bekezdése értelmében a polgári jogi igénynek tartalmaznia kell a bíróság ítéleti rendelkezésére irányuló határozott kérelmet, különösen a követelés összegét. Az összecszerűség tekintetében a Be. 555.§ (2) bekezdés b) pontja szerinti pertárgy értékét kell közölni, amelyre a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezését kell alkalmazni. E közlésnek egyik jogkövetkezménye, hogy a bíróság csak ezen a kereten belül rendelkezhet a kártérítés összegéről, ha a követelés nem terjed ki a kamatokra, akkor ennek megítélésére nincs jogalap. Amennyiben tehát a sértett nem kéri a bűncselekménnyel okozott kár összege után járó kamatokat, azok megfizetésére nem lehet kötelezni a vádlottat.

9] A Be. 56.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a büntetőeljárásban polgári jogi igényként az a kártérítésre irányuló követelés érvényesíthető, amely a vád tárgyává tett cselekmény közvetlen következtében keletkezett.

0] Az irányadó történeti tényállás szerint a III.r. vádlott a másik két vádlottal történt előzetes megállapodásnak megfelelően, azonban a kár bekövetkezte után vett részt a sértett megtévesztésében. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott nem kötelezhető a polgári jogi igény megfizetésére, ha a kárt nem közvetlenül az általa elkövetett bűncselekmény okozta. Ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a Be. 560. § (1) bekezdés m) pontja alapján a polgári jogi igény érvényesítését a III.r. vádlott vonatkozásában teljes egészében egyéb törvényes útra utasította.

1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének további rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a III.r. vádlott tekintetében - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

2] A fellebbviteli bíróság ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. november 20.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

. Szabó Éva hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 43.Kb.15/2020/17. számú ítélete **III.r.** vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással 2020. november 20. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2020. november 20.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke